

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

470. An, & qualiter imponi possit pensio beneficiis simplicibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tionis pensionis non remaneant illi mille & centum, etsi dein augeantur fructus, pensio ab initio invalida non convalescat; cum in hoc casu semper attendatur tempus datae, & conditio illa (nempe remanentia centum pro Rectore & mille pro Episcopo) sub qua Papa gratiam pensionis concedit, non debeat stare in suspeso, nec variari secundum eventus futuros. In ordine tamen ad reducendam pensionem seu diminuendam, attendendum etiam tempus futurum, ita ut si centum & mille illi remanentes pro tempore constituta pensionis, tractu temporis diminutis fructibus non remaneant amplius, ita ut Rector & Episcopus non possint se sustentare amplius congruè, & onera incumbentia cura praestare, etsi pensionem annullari non liceat, peti tamen possit eam diminui, & ad convenientem quantitatem reduci. Ita in quam docent Garc. p. 1. c. 5. n. 398. juncto n. 399 & 400. quem sequitur Ventrigl. l. c. n. 47. juncto n. 48. citantes Navar. cons. 13. de rescrip. Tiber. Salust. in pr. Auditor. Camer. l. 3. c. 1. n. 11. Cæsar de Grass. Caputaq. & c. citatq; specialiter Ventrigl. pro posteriore potissimum parte hujus doctrinæ Gig. de pens. q. 5. n. 4. & q. 53. n. 5. & Paril. l. 6. q. 2. n. 143. ubi tamen is expresse solum ait, solere apponi clausulam, quod annullari, reduci sut minui nequeat pensio, quæ nisi addatur, decrescitibus dein fructibus seu redditibus, pensionem reddendâ invalidam, vel saltem reducendam ad minorem summam.

2. Eatenus tamen in contrarium se sentire putat Castrop. quatenus cit. §. 4. n. 4. tradit, illos centum pro Rectore, & mille pro Episcopo non solum pro tempore gratiæ & reservationis verificandos esse, sed etiam successu temporis firmos remanere debere; eò quod quantitas illa assignata sit in sustentationem parochi & Episcopi; ad hunc autem effectum æquè necessaria sit quantitas illa successu temporis, ac tempore gratiæ; adeòq; licet gratia Papæ quoad præsentem valorem non dependeat à futuro eventu, sed à præsentem conditione, cum de præsentem constare possit, remaneantne 100. pro Rectore & mille pro Episcopo, quod ad durationem & conservationem valoris gratiæ hæc gratia pendeat ex futuro eventu dictæ conditionis, cui annexitur; & sic conditione hac tractu temporis deficiente, pensio non subsistit, saltem pro illa parte sui, nimirum quæ opus est ad supplendum, quod deficit, ex illis centum Rectori, vel ex illis mille Episcopo. Veruntamen re ipsa non multum recedere videtur hucusque à Garcia; cum & is expresse dicat n. 400. eumque sequentes libenter admittant, in casu non remanentia istorum centum peti posse reduci seu imminui pensionem, si ab initio remanebant illi 100. Dixi hucusque non multum recedere Castrop. à Garcia; nam ei, quod postmodum Garcias n. 403. tradit; nimirum. si computatis funeralibus & ingressu remaneat Rectori congrua, non posse eum petere reductionem pensionis, non obstante, quod tempore reservationis debent remanere Rectori centum in fructibus parochialis, ei inquam, directè contrarium asserit Castrop. cit. n. 4. nimirum, illos centum, qui deductâ pensione & oneribus remanere debent, non esse aliter computandos successu temporis, quam computabantur in principio, adeòque, cum à principio computabantur in fructibus certis beneficii, successu temporis sic quoque & non aliter, seu in aliis incertis computari debent. Item quod Garc. tradit n. 422. nimirum, si pensio ab initio ex consensu resignantis imposita in tanta quantitate, & non aliter, eam simpliciter fore nul-

lam, dum postmodum tractu temporis decrescitibus redditibus, ea præstari non potest integra, remanentibus illis 100. Rectori; eò quod in isto casu pensio sit individua, unde in minori summa deficit consensus resignantis, & consequenter consensus Papæ super illo consensu resignantis fundatus. Secus autem fit, si pensio reservata super beneficio vacante per obitum, vel aliàs extra prædictum consensum conditionalem resignantis, nimirum, quod tunc clausula illa: *modò remaneant 100. Rectori*: non operetur nullitatem pensionis, sed solum reductionem illius; hoc primum inquam directè improbat Castrop. l. c. n. 5. etsi probet posterius; eò quod ex hac Garciae doctrina sequatur, pensionem integrè solvendam, quamvis successu temporis nec 100. nec congrua remaneat titulari; durum autem sit, titulari obligatum esse, inservire beneficio absque stipendio iusto ei à jure assignato. Ac proinde censet ipse, resignationem firmam esse; cum præsumendum non sit, velle actum facere inutilem, & consequenter credendum est, velle (intellige, in casu decrescitæ redditum) ut resignatario remaneant ea, quæ illi à jure conceduntur, scilicet 100. Rectori, & mille Episcopo, ne aliàs haberet voluntatem iniquam & juri contrariam, quod præsumendum non est. Ac ita tacite eum velle, ut in casu istius diminutionis fructuum pensio ad minorem, & juri proportionatam quantitatem reducatur. Plura de his in sequentibus, ubi de quantitate & reductione pensionis.

Questio 469. Vtrum Abbatibus consistorialibus, hoc est, quarum Abbates à Sede Apostolica suarum electionum confirmationem obtinere habent, seu quæ à Papa conferri debent, & in Consistorio à Papa providentur, ut Tamb. de jure Abb. to. 1. d. 13. q. n. 4. imponi possit pensio?

Respondeo: Eam iis imponi non posse ab Ordinariis, seu auctoritate Ordinariorum; quia id esset jurisdictionis episcopalis, cui præfata Abbacia minimè subjiciuntur. Tamb. l. c. quin tamè illis imponi possit pensio à Papa, nullatenus dubitatur.

Questio 470. An, & qualiter imponi possit pensio beneficiis simplicibus, puta Canoniciis, & c.?

Respondeo primò: Beneficio simplici non excedenti 24. ducatos de Camera, non solet imponi pensionem. Azor. p. 2. l. 8. c. 8. q. 7. in fine. citans Mandos, de signat. gratiæ & just. tit. pensiones. Paril. l. 6. q. 2. n. 27. (qui tamen ait, se tempore Sixti V. vidisse servari contrarium, nimirum beneficio non excedenti valorem 24. ducatorum imponi pensionem) Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 39. in fine. Castrop. cit. §. 4. n. 2. Idem est de Canonatu & dignitate non excedente valorem centum ducatorum. Paril. n. 28. Castrop. Azor. l. c. cit. Ratio horum est, ut inquit Castrop. quia æquum est hanc tenuem summam relinqui pro alimentis beneficiati.

2. Respondeo secundò: Beneficia simplicia, & in specie Canoniciis & dignitates excedentes hanc summam, pro parte hujus excessus gravare solet Pontifex pensione. Castrop. Azor. l. c. cit. Porò in qua quantitate reservari possit in iis pensio, dicitur §. seq. An verò beneficia non excedentia quidem valorem 24. ducatorum, spectatis purè ac propriè fructibus, longè tamen illum excedentia spectatis proventibus quotidianarum distributionum, quæ pro latere essentia in choro iis beneficiati deligna-

designata sunt, gravari possunt & soleant, dicitur paulo post de cōstituta pensione in distributionib⁹.

Quaestio 471. An, & qualiter imponi possit pensio praebeatis theologalibus?

Respondet Tond. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 51.* negativè, dicens, hanc esse indolem praebeatis theologalis, ut nullius pensionis onere gravari possit, ejusdemq; exemptionis privilegio potiri praebeatis praeceptorales: citat pro hoc Lovet. *lit. p. n. 46.* subjungit tamen *n. 52.* quòd nihilominus is, qui resignationi consentit, & qui hujusmodi beneficia sub onere pensionis sibi resignata acceptavit, quamvis reclamaret ad pensionis solutionem, condemnatus tamen sit ratione perfidiae & doli.

Quaestio 472. An imponi possit & soleat pensio super beneficiis commendatis?

Respondeo: Posse imponi Abbatibus aliisque beneficiis, quae hodie de more commendantur, hoc est, in perpetuum; cum illa idem juris habeant, quòd beneficia collata. Tamb. *de jure Abb. to. 1. d. 13. q. 7. n. 3.* Azor *p. 2. l. 8. c. 8. q. 8.* Paris. *l. 6. q. 2. n. 19.* citantes Gamb. *de pot. Leg. tit. de pens. n. 154. & c.*

Quaestio 473. An ex causa resignationis imponi possit pensio super beneficio tertio, hoc est, non in beneficio resignato & collato Ioanni, sed in alio beneficio, quòd idem Ioannes jam ante habebat?

Respondeo affirmativè; sic Azor *l. c. q. 9.* ait, ubi receptum, ut clerico dimittenti suum beneficium in favorem alterius, reservetur seu constitutur pensio in alio beneficio, quòd resignatarius habebat, nimirum si beneficium resignatum nequit onus pensionis sustinere ob rebus suos redditus; tunc enim imponi pensionem vel simpliciter in aliis resignatarii beneficiis, vel simul in beneficio ei resignato, & in alio ab eo jam antè habito.

Quaestio 474. An imponi possit pensio super fructibus Ecclesiae, seu beneficii necdum erecti?

Respondeo negativè: Corrad. *in pr. benef. l. 2. c. 7. n. 7.* cum enim tale beneficium non sit in rerum natura ante erectionem ejus in titulum, per consequens super eo imponi nequit pensio: & sicut Ecclesia non erecta in titulum non potest impetrari, ita etiam nequit ut beneficium gravari pensione; quia hoc esset dare accedens sine subjècto, quòd neque natura, neque jus admittit. Corrad. *l. c. n. 8. & 9.* ubi etiam, quòd proinde fuerit annullata pensio, etiam si pensionarius esset in quasi possessione exigendi.

Quaestio 475. Num super fundo unius beneficii imponi possit pensio pro dote alterius beneficii?

Respondet affirmativè. Lott. *l. 1. q. 3. n. 17.* citans Abb. *in c. conquerente. de cleric. non resid. n. 1.* Gig. *de de pens. q. 28. n. 20.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. §. 5. n. 42.* Ratio est, quia hoc onus reale & perpetuum est, non extinguibile cum persona, sed cum ipsa re transmissibile ad quemcumque possessorem seu successorem. Lott. *ibid. n. 18.* Neque etiam minus talis redditus annui assignati in dotem beneficii, si ex certo fundo debeantur, dicantur fructus fundales, seu redditus veluti coherentes fundo, cujus propterea naturam sortiuntur, quam dicatur dotalis fundus, seu dotale pradium, quòd in dotem datum est mulieri. Lott. *loc. cit. n. 15 & 16.*

Quaestio 476. An ex causa resignationis constitui quoque possit pensio super beneficio tertii, v. g. Titio resignanti in favorem Cajo, constitui pensio in beneficio Sempronii?

Respondet affirmativè Azor *loc. cit. q. 10.* dum nimirum beneficium resignatum adeo tenue est, ut pensionem ferre nequeat, neque etiam Cajo resignatarius aliud beneficium habeat, in quo dicta pensio constitui possit: nihil enim vetare, quòd minus id fiat auctoritate Papae, & hac ratione evitetur omnis species simonia. Idem tenet Paris. *l. 6. q. 2. n. 20. & 23.* dicens, solere id fieri etiam in resignatione parochialis, dum ejus valor non excedit centum ducatos; quamvis expressè subjungat *cit. n. 23.* in fine hæc verba: pensio autem super beneficio tertii non de facili conceditur ob fraudes, quae fieri possent. Ait etiam Azor, minimè hæc ratione imponi pensionem Cajo dissentiente. Unde infertur, multò magis requirendum illius tertii, nimirum Sempronii consensum, utpote qui gravatur non gravato Cajo. Porro talem impositam pensionem super beneficio tertii validam fore, etiam si excedat medieta-tem fructuum, ait Paris. *loc. cit. n. 64.* in fine.

Quaestio 477. An pensio reservata super pluribus beneficiis intelligatur reservata in solidum?

Respondeo: Non esse intelligendam reservatam in solidum, sed pro rata. Lott. *l. 1. q. 38. n. 20.* citans Abb. *in c. constitutus. de religiof. domib. n. 8.* cujus doctrinam secutam ait esse Rotam, ita ut jam, si Papa reservavit pensionem super pluribus beneficiis, quibus unum eundemque providit, & dein eo proviso seu titulari mortuo singula illa beneficia gravata singulis personis conferat, pensionarius agere non possit contra unam illarum pro solida pensione, uti id posset, & foret in ejus electione retinere solidam pensionem super uno corpore illorum beneficiorum, modò id esset illius capax, si reservatio pensionis facta in solidum. Lott. *loc. cit. n. 19.* juncto *n. 21.* Eandem doctrinam tradit Lott. *l. 1. q. 39. n. 84.* ubi ait, reservatà pensione super pluribus beneficiis vel principaliter unitis, vel ex dispensatione uni tantum collatis, si vel sequatur unionis dissolutio, vel pluribus ea contingat conferri, fiet divisio oneris, nempe pensionis pro modo fructuum singulorum. citat pro hoc Mantica *decis. 224. n. 2. & 3.* & Rotam *decis. 181. n. 3. p. 1. recent.* Idem jam ante Lott. docuerat Paris. *l. 6. q. 2. n. 64.* ex Gamb. *de pot. Leg. l. 6. tit. de pens. n. 667.* & n. 664. ubi is: quòd si duo illa beneficia gravata pensione erant æqualis valoris, æqualiter onus dividi debere, si inæqualis valoris, divisio faciendâ pro rata fructuum.

Quaestio 478. An, & qualiter pensio reservetur, & residere dicatur in fructibus?

Respondeo tamen causa materialis pensionis est certa pecuniarum quantitas, pensio tamen imponitur & imposita dicitur super fructibus & emolumentis, quatenus hi fructus sint in simplice obligatione, non autem in solutione. Lott. *l. 1. q. 35. n. 52.* usus siquidem Sedis Apostolicæ non est, reservare pensiones de fructibus, sed de certa pecuniarum quantitate. Lott. *ibid. n. 53.* Et licet ex magna causa & intuitu personæ alicujus extimæ concedatur quandoque gratia reservationis fructuum, vel quotæ illorum, ea tamen non dicitur pensio, sed reservatio fructuum aut quotæ nuncupatio